

סור מרע ועשה טוב

ידעתי בני ידעתי וכו' ואולם אחיו הקטן כו' וזרעו יהי' מלא הגוים וכו' וישם את אפרים לפני מנשה. הענין היסודי של יעקב ויוסף צרכת בניו מי קודם לצרכה. י"ל דידוע המקיים את התורה מעוני סופו לקיימה מעושר. ח"ש (משלי י"ג) דאגה בלז אש ישימנה ודבר טוב ישימנה. פ"י. מקודם דאגה בלז אש ישימנה היינו להסיח דאגה מלז ולעסוק בתורה היינו צחי' קיום התורה מעוני. ואח"כ ודבר טוב ישימנה היינו סופה לקיימה מעושר וכו'. וכן עשה יוסף צח"ג"ל דקיים אורייתא בפתחא היינו צח"ג"ל פטויפך וצח"ג"ל הסגר בעמל ועוני. וסופו שקיימה מעושר ופזו זרעו ידיו צהב וצפן. וזהו שרמו יוסף ויקרא את שם הצבור מנשה כי נשני אלקים א"כ עמלי וכו'. ואת שם השני אפרים כי הפריז אלקים וכו'. פ"י. הצבור והקודם כי נשני א"כ עמלי היינו לשכוח ולהסיר העמל והדאגה מלז ולעסוק בתורה היינו צחי' קיום התורה מעוני. ואת השני היינו צח"ג"ל אפרים כי הפריז אלקים וכו' היינו סופו לקיימה מעושר והרצנה. אמנם יעקב צחינו כשצא לברך את בניו הציט דורות של גלויות צעקנותא דמשיחא. כמו"ש ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים היינו צעקנותא דמשיחא קטני הדעת. וראה שאין צהס כח הזה. זהו שאמר ידעתי בני ידעתי ופירש"ש שהוא הצבור היינו שהצבור והראשית היא מנשה כי נשני א"כ עמלי ולעסוק בתורה מתוך העמל ועוני כנ"ל. ואולם אחיו הקטן זרעו יהי' מלא הגוים היינו הדורות של גלויות קטני הדעת שאין צהס כח הזה. ע"כ ויצרכם וישם את אפרים לפני מנשה. אפרים קודם היינו מתוך הרצנה כי הפריז אלקים צאך עניו וד"ל: (דברי ישראל – פרשת ויחי)

שמצוה אפי' אינה שלימה כחה גדול לנקות ולדחות את הרע עד שיקבל עליו לעזוב את מעשיו הרעים, וההולכים בדרכו של הבעש"ט ותלמידיו כולם פה אחד הסכימו שבדורינו שאנשים חלשים כל כך ברוחם עדיף בדרך זו להתחיל מעשיית טוב.

יראה ואהבת ה'

הובא בספרים בענייני חנוכה ש"נר" גימטריא רמח מצוות עם עושה תוספת ב' שהם יראה ואהבה, כי שלמות המצוות שיהיו מאירים ומתוקנים הם גם יראת ה' ואהבתו ובלי שום ספק ההתחושה שאפשר להרגיש יראה מפני ה' ולאהבה אותו הוא מצד נשמתו של היהודי, ולעומת זה גופו מרגיש אהבה לעוה"ז ויראה מהפסד עוה"ז וא"כ כדי לקיים מצוות כראוי צריך להגביה כח הנשמה ולמעט כח תאות הגוף, וכאן באנו למחלוקת הקודם אם קודם לפרוש מעוה"ז ויותר מזה לבא למצב ששכח ואינו נוגע בעוה"ז ואח"כ להתחזק בהרגשה של מציאות ה' או להתחיל מקיום מצוות מתוך התלהבות דקדושה ואח"כ להתרחק ממה שהגוף מושך אליו.

מנשה ואפרים

ושני עניינים אלו נרמזו בשמות בני יוסף. מנשה היינו לשון שכחה דהיינו לשכוח את מעשיו ושאר דברים שלו וכמו שאמר הפסוק נשני את עמלי, וזהו מלמד על החלשת כח תאוות היצר, ושם אפרים הוא לשון ריבוי שהוא להרבות מעשים טובים, והדרך הפשוטה היא אכן קודם לסור מרע ולסור מענייני עוה"ז ולהתקדש, ולכן הקדים יוסף את מנשה לאפרים וכן העמידם לפני יעקב אך יעקב ראה שבדורות אחרונים מחמת חולשתם לא יוכלו לעבוד בזה, והדרך שהם ילכו בה דיש להקדים עשיית טוב ואע"פ שעדיין העוה"ז מדבר אליו וכן יחטוף מצוות ומעשים טובים כמה שיוכל ובאופן שיוכל ולכן הקדים את אפרים למנשה בשביל דורות האחרונים.

איזה דרך אשר נלך בה

הנה עבודת השי"ת שצוה עלינו בתורתו כלולה משני חלקים. אחד הוא סור מרע דהיינו שלא לעבור על דברי תורה והשני עשה טוב דהיינו לעשות ולקיים את המצוות. ובאמת א"א לאדם שיאחז רק באחד מהם לא בשני, אם יעשה מצוות איך יחד עם זאת יעשה ג"כ דברים אסורים הרי לא קיים את צווי התורה ולא השלים את שליחותו בעולם, ואותו דבר אם יסור מן התורה ולא יעשה טוב ויהיה יושב בטל אין זו הדרך הנכונה והדברים פשוטים, אך כאשר בא להציב את עצמו על הדרך הנכונה והרי קשה לאדם להשקיע כוחות בשני תחומים יחד ומוטל עליו לבחור אחד משני דברים אלו שבו יתחיל ואח"כ ישלים את הדבר השני.

דורות הראשונים

ובדורות הראשונים היו כאלו שאמרו שדרך הגבורה היא להתחיל מסור מרע וטעמם כי כאשר יעשה מצוות ויחד איתם גם עבירות הרי קדושת המצוות תלויה גם בקדושתו של עושה המצווה ואם כן המצוות מלוכלכות ומטינופות בטומאה שנדבקת בו מחמת העבירות שעושה, ועדיין לא שב עליהם בתשובה יעדיף שישקע לסור מרע וישוב ממעשיו הרעים וימנע מלהוסיף עליהם ואז אפי' עושה רק מעט מצוות ויהיו נקיות וזכות ויקרות ואח"כ כשמכניע את הרע יפנה את כוחותיו להוסיף טוב.

דורות האחרונים

ולעומתם יש שאמרו שאע"כ שהטענות האלו צודקות אבל יש בזה קושי גדול נגיד כי האויב צריך להתנתק מהנאות מן הרע ואין לו בינתיים הנאות אחרות ואפי' הנאות של קדושה לנשמתו אין לו כי אינו עוסק להרבות עשות טוב וגם אחר שירגיל עצמו לסור מרע אין לו טעם וחשק במצוות כי מעולם לא טעם את טעמם ולכן אמרו שיותר טוב שיוסף מצוות ואע"פ שאינם נקיות כל כך, משום

חלקי הטוב והניצוצין קדישין ומברר אותן מתוך הקליפות להוציא בולעם מפיהם בסוד חיל בלע ויקיאנו, וזהו עיקר התיקון של פגם הברית כי לימוד התורה שבע"פ בכוננת הלב וביראת שמו יתברך הנכבד והנורא וכש"כ מי שזוכה ללמוד תורה לשמה ממש.

(אוהב ישראל, ויחי)

השתעבודות לתורה מועיל יותר מכל סיגופי הגוף

הנה ימי השובבי"ם ת"ת הם זמן התיקון לחטא הידוע, ויש שמתעניין ועושים סיגופים, מוטב שיאמר כל אחד לנפשו מוטב להשתעבד בביתה של תורה ולצמצם את כל מעשיו ותהלוכותיו שיהיו בדרך התורה ולא להשתעבד לתעניתים וסיגופים, כמו שהגיד כ"ק זקני האדמו"ר הגדול זצלה"ה מקאצק שההלך בדרך התורה הוא הגדול שבסיגופים לגוף, עכ"ד. ומובן שהאיש השם שכמו להשתעבד לתורה, הן ביגיעת הלימוד והן בצמצום תהלוכות מעשיו עפ"י דרכי התורה, מועיל יותר מכל סיגופי הגוף. (שם משמואל, ויחי תרפ"א)

השב"ק בזמן הזה נוחו לתקן כמו הסיגופים בדורות הראשונים

רמז על שובבי"ם דאיתא בספר הקדוש להרב ר' חיד"א על דאיתא בשל"ה הקדוש ובהאריז"ל דתשובה ר"ת תענית"ת ש"ק ואפ"ר בכ"ה הספ"ד, אמנם שזה היה בדורות הראשונים שהיה להם גופים חזקים אבל עתה בדורות האלו שחלושים מאד הר"ת של תשובה תורה שב"ת וידו"י בוש"ה הנכע"ה, נמצא לפי דבריו הקדושים דשב"ק יש לו כח לתקן מה שבדורות הראשונים היה לנו תיקון ע"י סיגופים, ע"כ נ"ל שמשום הכי שובו בנים שבב"ם הכיוון על הצירוף שאמרנו שבר"ת תשובה דעתה שב"ק הוא תיקון כמו מאז סיגופים כי הר"ת של שבב"ם הוא ב"א שב"ת ב"א י"ם מנוח"ה והיינו לנפש, ור"ל בזמן הזה שאי אפשר לנו לעשות סיגופים לתקן הנפש ע"כ הקב"ה ברוח נתן לנו השב"ק שהוא ג"כ תיקון לנפש והבן.

הדביקות בקדושת השבת הוא תיקון ימי השובבי"ם

העיקר הוא בימי השובבי"ם לדבק עצמו בקדושת שבת ולשמור השבתות שבתוך ימי השובבי"ם בקדושה נפלאה והוא תיקון לכל ימי השובבי"ם, והוא הרמז בקרא שלפניו תיכף בתחלת ימי השובבי"ם שהוא ענין ירידת מצרים להעלות הנ"ק כידוע רמזו בר"ת "שמות" בני "ישראל ש"ב מספר ב"פ קנ"א. והר"ת של "ואלה שמות" בני "ישראל הבאים" מצרימה "את עולה השט"ן ונחסר עוד לרמזו השם העולה כ"ו, ונרמזו זאת את" יעקב" איש" שהוא ס"ת שב"ת, שהוא כולל מספר כל השמות עם שם כ"ו הנ"ל, ובזה מגרשין החיצונים ושומרין אות ברית וזוכין תשובה באלו הימים כמו שנרמז מצרימה "את" יעקב" איש" וביתו" ס"ת תשוב"ה.(אמרי נועם, שמות)

תהילים ותענית בעש"ק מועיל לתיקון

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה (שמות א, א). הנה הר"ת מן שמו"ת בני ישראל הבאים מצרימה הוא השבים, וסופי תיבות תהילים. כי מסוגל לחטא ז"ל ר"ל ובפרט בימי השובבי"ם לומר תהילים ואמרו משמו של הרב הקדוש מוהר"ר מרדכי מטשערנאבל זלה"ה שסגולה לזה להתענות בעש"ק.

השמחה באדר הוא מעבורת ימי השובבי"ם

לבאר מאמר חכמינו ז"ל (תענית כט). משנכנס אדר מרבין בשמחה. כי עיקר השמחה לאדם בהעלותו הניצוצות לעבודתו יתברך, שהניצוצות נעשים לאדם שמעלה אותם כמו לבוש (ראה זוה"ק ח"א רכד), ובזה מגיע לו השמחה, וקודם אדר הוא שובבי"ם שהוא העת העלאת הניצוצות לקדושה (שער היחודים פ"ד מענף הג'), ומשהגיע אדר כבר הגיע העת שהעלה אותם מקודם בשובבי"ם, ועתה באדר נעשים לו מלבוש, וגלל כן נקרא שמו אדר לשון מלבוש, כמו אדרת אליהו (מלכים ב, ג, ג). וזהו מאמר חז"ל משנכנס אדר, כשהגיע אצלו הלבוש מניצוצות הקדושים שהעלה בשובבי"ם, מרבין בשמחה, כי בא לו השמחה שהעלה אותם. (קדושת לוי, פורים)

דרופתקי דאורייתא

...וידוע מה שמובא ברע"א מהימנא (ח"ג קנ"ג א) על עבודת מצרים בחומר דא קל וחומר, ובלבנים ליבון הלכתא. כי גיעת תורה שבעל פה עבודה כבידה לנפש דוגמת שיעבוד מצרים לגוף. טובי לדוכי והוי דרופתקי דאורייתא. והם זכו לזה על ידי עבודת ועיניו מצרים דשלוש מתנות וכו' על ידי יסורין. ומתן תורה על ידי יסורי מצרים וקושי השיעבוד שהתחיל משנולדה מרים שממנה יצא דוד המלך ע"ה שורש תורה שבעל פה... (פרי צדיק קדושת שבת, מאמר ז)

נשון

ההתרגשות הרבה בשבוע שעבר עת נזכרנו בהוד קדומים במסע אל בית החיים בוורשא, אנו ממשיכים בסדרה המיוחדת במהלכה מידי שבוע נסקור את אחת מתחנות ההוד בהם אנו עומדים לבקר במסגרת מסע הקודש, והשבוע בתחנה השנייה: העיירה קאזמיר.

אנשי החברא קדישא רצו לטומונו בבית העלמין החדש, כדי שיהיה אפשר למכור קרקעות בסמוך לציונו, אולם החסידים ובני המשפחה רצו שרבינו ייטמן דווקא בבית העלמין הישן, סמוך לציוני הקדושים והחסידים. נערך דין תורה על כך ונפסק לטומונו בבית החיים הישן שכן זהו כבוד המת גדול יותר, אולם כיוון שבית הקברות היה כבר מלא ולא היה בו מקום קבורה פנוי, הוחלט כי האדמו"ר יקבר בבית הטהרה של בית החיים הישן שבאותה העת כבר לא היה פעיל, משום שהקימו גם בית טהרה חדש.

העיירה קאזמיר

המקום השני בו אנו מתעתדים לבקר במסע הקודש הינו העיירה קאזמיר, מקום פטירתו של רבה"ק ראש גולת אריאל רבי יחזקאל מקאזמיר זי"ע.

העיירה שנקראת בפולנית קזימירז' דולני נמצאת במרחק של כ-50 דקות מהעיר לובלין, בירת גליציה. עם השנים, התמקמה לה קהילה יהודית בקזימירז' דולני, ותיעודים כתובים מספרים לנו כי יהודים חיו במקום כבר לפני כ-800 שנה.

היהודים היו כמחצית מתושביה, וראשי הקהילה היהודית היו מעורבים בכל שלב בחיי העיירה ובגלל מיקומה של העיירה כעיירת נופש, נרקמו קשרים רבים בין ראשי הקהילה לבין ראשי האומה הפולנית, שהיו מגיעים לעיתים לנפוש בה.

לרבינו היה חסיד עשיר אשר התגורר בעיירה זו, והוא הציע לרבינו לבא ולהתגורר בעיר כאשר הוא מתחייב כי כל מחסורו של רבינו ומשפחתו עליו ועל צווארו. השפעתו של רבינו על תושבי העיירה הייתה עצומה, והיה ידוע כמחולל אותות ומופתים רבים, גם אצל הנוכרים.

הזיכרון המלווה רבינו

במשך שנים רבות היה בעיירה בית החיים ישן שבו נקברו קדושים רבים שנהרגו על קידוש ה', ואילו כ-15 שנה קודם לפטירתו של רבינו התמלא בית החיים עד אפס מקום, ובשל כך הקימו בעיירה בית החיים חדש. כאשר נלב"ע רבינו התעורר ויכוח בין אנשי החברא קדישא לחסידים היכן לקבור את רבינו.

ואכן בי"ז שבט תרט"ז הובא רבינו למנוחות כשמקום מנוחתו היה בבית הטהרה שעמד במרכז בית העלמין. בספר 'תורה ונגינה בחסידות קאזמיר' מובא תיאור של הלוויה, שם מסופר כי המשתתפים נגנו ובכו כל הלוויה. בספרי הפולנים מובא כי המצבה שעל קבר רבינו הייתה מהודרת ביותר, ואמנים רבים באו לראותה. מקום קבורתו היה ידוע כמקום ישועות מסוגל לרבים, וידוע כי חתנים וכלות היו באים לפקוד את המקום לפני נישואיהם. לאחר מספר שנים נפטר בנו של רבינו ואף אותו קברו על יד רבינו בתוך חדר הטהרה, ובהמשך נקבר שם נכדו שנפטר בעודו רך בשנים.

במשך השנים הבאות עמד הציון ואף בית הכנסת של רבינו על תילו, כאשר מידי שבת יארציט העיירה התמלאה באדמו"רים רבים מצאצאי רבינו שבאו לערוך את שולחנם הטהור במקום. באותן השבתות היו רחובות העיירה שחורים מחסידים רבים שבאו לשבות במקום.

גם חדר קבלת קהל וחדרו של רבינו עמדו על תילו, ואף ה'ראשוולקע' של רבינו תלה שם, כאשר בתוכו היה טמון קוויטעל ופ"נ שרשמה הרבנית ע"ה.

רבינו האמרי שאול זי"ע נהג לשבות מידי שנה מספר שבתות בחודש שבט לקראת היארציט של רבינו הק' בעיירה קאזמיר, אז הייתה העיירה שוקקת בחסידים רבים שבאו לחסות בצל קדשו בעת עריכתו את תפילותיו בבית המדרש של רבינו, ראוי לציין כי עם עלותו של רבינו האמרי שאול על כיסא ההנהגה אחר הסתלקות אביו - מרן ה'דברי ישראל' בי"ג כסלו תרפ"א ועד לאחר היארציט של רבינו שחל בי"ז שבט שהה רבינו בקאזמיר, באותה

מסע הקודש לפולין

סדרת כתבות מלאת ניסופים והשתוקקות

תחנה שניה: נמשעווי העיירה קאזמיר

העת אף חיבר את ניגון האופרה הראשונה בין שביליה ויערותיה של העיירה.

העיירה ביזם

בית המדרש של רבינו היה מורכב מ- 3 מבנים מחוברים, בית המדרש, ביתו של רבינו, והמקום שבו קיבל את קהל קודשו. כיום אנו יודעים היכן עמד בית המדרש, אולם המבנה אינו קיים עוד.

לעומת זאת, המבנה שבו עמד בית המדרש המרכזי של העיירה קיים, ואף מבנה מקווה הטהרה קיים, מאחורי בניין בית המדרש של העיירה ישנם מדרגות היורדות אל תחתית האדמה אשר היו מובילות אל המקווה שבו התקדשו החסידים, ועד לפני מספר שנים היה ניתן לרדת במדרגות אלו ולראות את בור המקווה. מקווה זה ממוקם במרחק הליכה של כעשרים שניות מבית המדרש של רבינו, וניתן לשער כי רבינו טבל בו בסילודין לא אחת.

קיר המצבות

סיפורו של בית החיים הישן שבו נטמן רביה"ק מקאזמיר, עגום כבכל קהילות הקודש שחרבו בשנות הזעם של השואה האיומה, ומראהו איננו מזכיר ולו במעט מראה של בית קברות יהודי מלבד כמה שברי מצבות שנקבעו בגדר אשר סביב. במלחמת העולם השנייה, חייבו הנאצים ימ"ש את יהודי העיירה ועוד יהודים שקובצו לעיירה לעקור את כל המצבות מבית החיים החדש והישן גם יחד, ולרצף עמם את כיכר העיירה עד למקום התיפלה (קלויסטער) שמעל הכיכר המרכזית, שהפכה לשמש כמפקדה של הגרמנים בזמן המלחמה, כאשר היהודים, בחוסם על כבוד הנפטרים, הניחו את המצבות עם הכיתוב כלפי מטה, על מנת שלא ירמסו העוברים והשבים על שמות הנפטרים. תיכף לאחר המלחמה, הגיע לקאזמיר יהודי עשיר, והיה לפלא בעיניו, שאבני רצפת כיכר העיר מסותתים בגודלם ובתבניתם כצורת מצבות אך ללא כיתוב, ובהרימו בקושי רב אחדים מאבני הכיכר, גילה לחרדתו שאלו הם מצבות יהודיות שנעקרו והונחו שם.

לאחר שעמד על סיפורם של המצבות, החל בדין ודברים עם ראש עיירת קאזמיר דאז, עד שהוחלט בסיוע עם אותו יהודי עשיר, שייטלו את כל המצבות מהככר לבית החיים החדש, שם הקימו מבנה של קיר מצבות גדול, שעומד לזיכרון עד היום, כשבצד אחד מצבות הגברים ומצדו השני מצבות הנשים.

מעניין כי הנכרים מתייחסים למקום בחרדת קודש, ובאם להניח פתקי בקשות בין האבנים שבקיר המצבות...

בין המצבות השונות ניתן לראות שמות רבים מבני העיירה, כאשר בין מצבות הנשים נראית מצבתה של מרת ביילא מרים בת מו"ר ישראל חיים נכד רבינו הקדוש מקאזמיר ונכד המגיד מקו'ניץ.

הציון הקדוש נקוזמיד

לקראת מסע הקדוש והביקור בעיירה קאזמיר קיימנו ראינו מרתק ומלא בגילויים מרעישים עם בנו של אד"ש הרה"צ רבי שלמה צבי שליט"א אודות פרשת מציאתו המופלאה של ציון רבה"ק ראש גולת אריאל רבי יחזקאל מקאזמיר זי"ע.

מתי הפך המקום למגדל משחקים? כיצד התגלה בהתרגשות מיקומו המשותף של הקבר? מה גילה העיני טומשו? ואילו גילויים מפליאים נכתבו בפולנית בתוכני החוברת הארכיאולוגית? על כל זה בחלק הראשון מתוך שני חלקי הראיון.

נגן העזן של קוזמיד

בשלהי חודש מר חשוון תשע"ה התקיים 'מסע הנאמנים' לפולין עבור תומכי מוסדותינו הק' בראשות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א. ביום ו' י"ט חשוון הגענו במסענו למקום גולת הכותרת של הנסיעה, ה"ה העיירה קאזמיר, שמשם זרח לעולם אורו של ראש גולת אריאל ואבי שושלתא דדהבא דרבוה"ק רבי יחזקאל מקאזמיר זי"ע.

בערש"ק הגיעו כלל נוסעי המסע לעיירה קאזמיר, הייתה זו הנסיעה הראשונה לעיירת קאזמיר מזה למעלה משבעים שנה, וככל שהתקרבו לקאזמיר כן גדלה השתוקקותנו העצומה, כשרוחו הקדושה והטהורה של רבינו הקדוש מקאזמיר חופף על כולנו בהוד קדומים עילאי, כביכול כאן, מקומו של הצדיק, שוכנים הודו, זיוו והדרו כבימי חיים חיתו.

בשבת בבוקר לאחר קידושא רבה, הלכנו יחדיו קבוצת חסידים ביחד עם הרב אריה הנדרל שהדריך אותנו בסמטאות העיירה, ולפתע נדהמנו לשמוע אותו מכריז כי ממש לידינו, שוכן בית החיים הישן. בפועל מה שראינו מול העיניים היה רק מגרש משחקים גדול, ועוד שטח חולי בו עמדו מספר טרקטורים. ההתרגשות של ציבור המשתתפים הייתה עצומה, ומיד נעמדנו לומר פרקי תהילים על יד המיקום בו שיערנו ששוכן בית החיים הישן.

מאז נכנסו הנאצים ימ"ש לעיירה הם הורו ליהודים לעקור את כל המצבות, ובית החיים הישן עמד ערום לגמרי ממצבות משך עשרות שנים. (על הסיפור בהרחבה ראה במדור המקביל).

בית הספר המקומי עמד סמוך לבית החיים, ובשנת תשס"ז חרב

לדרישות הבניה, נבנה קיר תומך בכדי למנוע התדרדרות פיסות קרקע ממעלה ההר שאף הוא היווה חלק מבית הקברות. לימים כתוצאה מבניית הקיר, התערערה הקרקע שמעבר לקיר ועצמות הקדושים החלו לבצבץ מבין האבנים רח"ל.

כאשר הגענו אנו - כאמור בתשע"ה - קהל החסידים לאדמת הקודש, הרגשות היו מעורבים, מצד אחד היה ברור לנו שזה מקום קבורת רבינו הקדוש, משום ששם היה מיקום בית החיים הישן שבו נטמן, אולם מנגד, לא היה ניתן לראות שום סימן שאכן זה המקום, אלא אך מקום עפר ומגרש ספורט בסמוך, ומשכך הבנו כי יש לפעול תיכף ומיד בטרם יהיה מאוחר.

מתוך תחושה מרוממת של ביקור בציונו הקדוש, שמהול היה ברגשי מועקה כבדים, שבנו אל האכסניה כשכל הדרך מציפות אותנו המחשבות על מצבו של הציון הקדוש שעומד כך בביזיון ללא מצבה ללא כל ציון לנפש חי', שבה אף נוכל אנו לשפוך צקון ליבנו לכיאה למקום הקדוש.

החלטה נחושה

התשוקה לבוא ולמצוא את מקום מנוחת רבינו זי"ע"א שבה ריקם,

האגף המזרחי של בית הספר כתוצאה מפיצוץ צינור גז. בית הספר פונה כולו והוחלט על בנייתו מחדש במימון ממשלתי תוך שיש לשמר את צורת הבניה הקדומה שלו.

פרנסי העיר שידעו בסתר כי בית הספר החדש עתיד להבנות על בית עלמין יהודי, הדגישו במסמכי המכרז כי בשטח בית הספר ישנם 'עניינים יהודיים' אשר מצריכים פתרון וכך נבנה בית הספר מחדש כשבת העלמין העתיק נמצא בתוך שטחו והוא משמש כמגרש משחקים של בית הספר. האדריכל הזוכה והחברה המבצעת, ציינו בהצעתם כי "העניינים היהודיים" יפתרו על ידי כיסוי בית העלמין בשכבת אספלט ועליו יבנה מגרש ספורט. ואכן כך נעשה.

במהלך הכנת התכניות לבניית בית הספר, עלה ספק ביכולת הקרקע להחזיק את יסודות בית הספר, ולצורך פעולה זו הזמין ראש העיר ארכיאולוגים בכדי לבדוק ולסמן את מיקומו המדויק של בית הקברות, מכיוון שאין זה בטוחותי לבנות על בית הקברות. בבדיקה זו נמצאו בבירור מדיק ע"י הארכיאולוג יסודות ה'אוהל הקדוש' ומקום קבורתו של רבינו הקדוש כפי שנחשוף בהמשך, אולם בשלב זה אנו כמוכּוּן לא ידענו מכל זה. בנוסף, בהתאם

מסע הקודש לפולין

סדרת כתבות מלאת ביסופים והשתוקקות

חתנה שניה
נמשעולי
העיידה
קאזמיד

ובמקומה מילא את לבנו צער עמוק על מצבו של הציון הקדוש, אך מאידך גיסא החלטנו בליבנו שמרגע זה לא ננוח ולא נשקוט. עד אשר נבנה מחדש את מצבת רבינו זיע"א.

עם הגילוי המרעיש על מיקום בית החיים הישן, יצאנו ביום ראשון בבוקר לאחר תפילת שחרית יחד עם כ"ק מרן רבינו שליט"א לתפילת רבים על שטח בית החיים הישן לראשונה מזה שנים רבות, מן הימים ההם שלפני חורבן יהדות אירופה.

את התפילה שנאמרה בהתרגשות עצומה ואת ההשתפכות הנפש ששררו במקום, כלל לא ניתן לתאר במילים דוממות. דמעות עמדו בעיני כולם וכל הרגש שעצור היה בלבבות כולם בלא שיכלו לפרקו בתפילה מרוממת על הציון בשב"ק (על שום המנהג שלא להתפלל בבית החיים בשבת), נשפך באחת באותם רגעים נעלים, והאווירה הייתה כבחינת נעילה ביום הכיפורים. אוי, עד מתי עוזך בשבי ותפארתך ביד צר. חשנו בושים ונכלמים במקום אשר להבת בציונו של מי ששיבר לבבות אבן של עם קדוש (כעדותו של רבו הק' הרבי מלובלין זיע"א) וכעת עומד הוא בבזיון מאין דוגמתו.

בסיום התפילה נשא מרן רבינו שליט"א דיבורים חוצבי להבות אש, על אשר מחד, השמחה וההרגשה עצומים המה, שמצאו את שטח בית החיים הישן, ומאידך, קרא רבינו שליט"א בקריאת קודש לכל מי שיש בידו לעשות דבר, שיוכל למצוא את שטח האהל ובתוכו מקום קבורת רבינו זיע"א, שיקום ויפעל בכל כוחו ובוודאי אותו צדיק יגן בעדו, והזכיר רבינו שליט"א את השמחה הגדולה שהייתה לכלל ישראל בכלל ולחסידי מודז'יץ בפרט, בעת שמצאו את מקום הציון של רבינו בעל "האמרי שאול" לאחר שהייתה כבושה תחת השלטון הירדני למשך 19 שנה ללא מצבה. לאחר מכן יצאנו בלב כבד יחד עם מרן רבינו שליט"א מבית החיים, ככהן היוצא מבית קדשי הקדשים בדבקות עצומה, כשהציבור שרים ורוקדים ללא הרף את שירו היחיד של רביה"ק מקאזמיר ששרד עד לימינו.

לאחר שהציבור עלה לאוטובוסים, שב מרן רבינו שליט"א עם מספר מלווים מצומצם לתוך שטח בית החיים, בהחילו להלך אנה ואנה בדרישה וחקירה, שמא יוכל להתחקות אחר סממן כלשהו מן הציון הק', כאשר תחושת הכמיהה וההשתוקקות ניכרה על כל צעד ושעל מהילוכו ודיבורו, ורק לאחר זמן ממושך, חזר רבינו לבית האכסניא, אך רק לזמן קצר, שכן תיכף אמר אל המשב"ק הר"ר אריה בקנרוט כי חפץ הוא לחזור אל בית החיים, והדבר נשנה על עצמו כבראשונה, כשהביע את משאלתו שוב, על נחיצות העניין שיימצא הציון הק', וכי כל בית ישראל יוכלו לבא לשפוך שם את צקון לחשם.

חונדת עבודה ארכיאולוגית

עוד טרם שעזבנו את עיירת קאזמיר, דיברתי עם גוי אחד מלומד שהיה דובר עברית בשם 'טומש' (הכרתיו עוד כשנה קודם לכן בנסיעתי ליומא הדילולא דרבינו הר"ר ישראל זיע"א, וכשבאתי ושמע לשמי, שאל אותי האם באתי לציון הצדיק ממאדז'ץ, ולפליאתי מניין לו זאת, השיבני על אתר, מה זאת אומרת, "טאוב זה מאדז'ץ") וביקשתיו שיתחיל לעבוד עבורי בעירייה ובכל מקום אפשרי, עד אשר יוכל להביא לנו מידע מסמכים או צילומים על מיקומו של הציון הקדוש.

ביום א' כ"ג במר חשוון נסענו מקאזמיר לכיוון ווארשא לתפילה בציון רביה"ק בעל "דברי ישראל" בראשות כ"ק רבינו שליט"א, כשבאתו לילה שבנו אל ארץ הק'. כיומיים לאחר מכן ביום ג', התקשרתי לפולין אל טומש, והלה החל להתצל על כך שלא יוכל לעבוד בתיק כבד זה, עקב אשר נקרא אליו פרויקט גדול ואשר על כן הוא יהיה עסוק מאוד בתקופה הקרובה, אך בכל זאת, הבטיח לשלוח לי "משהו קטן" שבכל זאת השיג עבורי, והוא 'חוברת עבודה' של ארכיאולוג מומחה מלובלין בשם אדמונד מיטרוס, שעבד בשירות העירייה בבית הקברות הישן בקאזמיר בשנת תשס"ז, שכתוב כולו בשפה הפולנית, ושברובו הוא מתייחס לציון רבינו הקדוש מקאזמיר זיע"א. מתברר כי מדובר היה בחוברת בעל ערך שלא יסולא בפז. הארכיאולוג כתב שם שהוא מצא את יסודות האהל ואף את פתח הקבר, ובאותו מקום גם מצא מנעול ישן, שלפי מספר השנים והמיקום שהוא נמצא בתוך שטח האוהל, הוא קבע כמעט בוודאות שזה המנעול ששימש את פתח האוהל. כן נכתב בחוברת שנמצאו שם שברי חרס, וזאת כמנהג לשבור חרס בשעת הלוויה כשאומרים "הפח נשבר ואנחנו נמלטנו". כמו"כ, במסמך יקר ערך זה אף צורף מספר תמונות חשובות משטח האוהל, מהקבר ומהמנעול שצולמו ע"י הארכיאולוג.

הסיבה העיקרית למרכזיותו של איתור מקום הציון הק' בחוברת הנ"ל, היא ללא ספק הערכתם העצומה של הגויים בקאזמיר, את גדלותו וקדושתו של הצדיק השוכן בקרבם, כיוון שגם הם התדפקו על פתח ביתו בשעת צרה, שאגב ראיתי בספר פולני שכתוב שמצבת רבינו הייתה כה מפוארת שאמנים מכל קצוות פולין הגיעו לחזות בו מרוב פאר. על כל פנים, החוברת היותה כעת, ציון דרך מרכזית לכך שאנו אכן בכיוון הנכון לקראת מציאת הציון במיקומו המדויק והמקורי, ועל אף שכל החוברת הייתה כתובה בפולנית, בכל זאת יכולנו לראות בבירור מתוך התמונות כי הוא מדבר על הציון הק'.

ר' יידיל נחלץ לעזרה

עד מהרה יצרנו קשר עם הרה"ח ר' שמחה קרקובסקי, ראש הכנסת אורחים לזענסק ולעלוב בפולין, שידיו רב לו באיתור וגאולת קברי צדיקים בפולין יחד עם גיסו הרה"ח ר' מנשה ליפשיץ, ובשיתוף כוחות ומוחות למדנו את הנושא לעומק, ואף השכלנו מהם, מכל הפעילות שהיה אף באיתור הציון של מרנא ורבנא הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע.

כמו"כ, הבנו כי לפרויקט גדול וסבוך זה, חייבים אנו לשתף אף את הרה"ח הישני ר' יידיל וויאבסקי שליט"א, ר' יידיל, סוכטשבער חסיד מבית אבי, יליד לודז', ששולט בשפה ה"פולנית" כשפת אם, הקים את ביתו לאחר השואה בסמוך לקיס המדרש של מרן האמרי אש', ואף קבע בה את מקומו לתורה ותפילה, ומאז דבק ונקשר ברבוה"ק זי"ע ויבדלח"ט כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, ואין ספור פעלים נזקפים לזכותו באיתור, הקמת ושימור קברי צדיקי וקדושי פולין.

את ר' יידיל וויאבסקי פגשנו לראשונה ביום ו' כ"ח חשוון בירושלים, שם מסרנו לו את החוברת הכתובה בפולנית, ותכף כשהוא קרא את החוברת, אמר בהתרגשות כי הוא חייב להיכנס אל הקודש פנימה על מנת לדבר על כך עם מרן רבינו שליט"א.

ואכן במוצש"ק נכנסתי יחד עם ר' יידיל, ואחי הרה"צ רבי שמואל אלי אל כ"ק מרן רבינו שליט"א, וסיפר ר' יידיל כי הארכיאולוג כותב "שמכיוון שבית החיים הישן יושב על צלע ההר, כשההר עצמו הוא מאוד משופע, ובמהלך השנים התגלו עצמות שנסחפו מההר מלמעלה, שכן על ההר היו עוד שתי שורות של מצבות, ואת כל העצמות האלו שהתגלו והתגללו בבזיון, הניחה העירייה בסמוך להר, וגדר אבנים בנו במקום בכדי שלא יפלו שוב במורד ההר, אך כאמור, חלקו העיקרי של החוברת נסוב סביב קברו של רבינו הק' מקאזמיר, וכן הוא מציין כי מצא את יסודות האוהל ומיקום הציון.

כעת, בשמוע זאת מרן רבינו שליט"א, ציווה עלינו בפקודת קודש להתארגן לנסיעה לפולין לקאזמיר בכדי להיפגש עם ראש העיר, ולהיידבר עמו בדבר גאולת המקום הק'.

מפאת קוצר היריעה לא יכולנו להביא את הסיפור המלא בשלמותו, ומה שהתרחש מכאן והילך, ושלל האירועים עד לחודשים האחרונים ממש - יתפרסמו בגיליון הבא.

מיאחורי הקלעים

לאור המיזם המלהיב מבית 'יודעי תורתך' לקראת מסע הקודש לפולין במסגרתו הצטברו אצלנו מספר שאלות שרצינו לשאול, ביקשנו לשוחח עם האיש שמאחורי הכל, ה"ה י"ר חברת 'לומדי תורה הרה"ח עזריאל יעקב לרנר שליט"א בכדי לקבל תשובות מפורטות אודות מה שהביא את הארגון לצאת במיזם ובקריאה הנרגשת לציבור, על השינוי העצום שהתחולל בחייהם של רבים מאנ"ש, ועל מה שמתרחש במשרדי 'יודעי תורתך'.

מהו המשפט המרטיט שחשף האברך? כמה כסף הייתם מוכנים לשלם בשביל לחולל שינוי רוחני עצום בבית של יהודי אחד? האם ישנו במבצע בעיה הלכתית של ריבית? וגם, חשיפה ראשונית: כמה כסף הוציאו 'יודעי תורתך' בשנה האחרונה?

נבחנו כבר על אלפי דפים בסכומים מכובדים מאוד. כל דבר עולה כסף, והרבה.

מסתבר שהסדר שזור על כנו במשרדי 'יודעי תורתך', וכשאנו מבקשים לדעת את המחזור המדויק של פעילות 'יודעי תורתך' בשנה האחרונה ר' עזריאל משיב לנו בסכום מדויק: 510,000 ש"ח. קרי: מחזור הוצאות של חצי מיליון שקלים בשנה אחת!

חור תקציבי

אנו נדהמים למשמע הסכום. אין ספק כי מדובר באמת בסכום ניכר ומשמעותי, אבל שמענו כי ל'יודעי תורתך' ישנם תורמים שממנים להם את הפעילויות השונות, הלא כך?

ר' עזריאל משיב בכנות: 'לכון שישנם תורמים נכבדים לארגון, אך זה כלל לא מספיק, ולא אכחד שעדיין נותר חור תקציבי גדול ביותר. כדי לכסותו אנו חייבים את עזרת הציבור שירתם למען הגדלת וחזוק התורה בקהילתנו הקדושה, וכדי שנוכל להמשיך עוד ועוד בלי ליפול.'

כעת ישנה הזדמנות פז לכל אחד שרוצה לתרום לארגון, לקבל במתנה מימון למסע הקודש בתוך פולין. וכאן חשוב לי להדגיש דבר מה: הוראת הקבע אינה קשורה בדווקא למסע, ועל כן גם מי שאינו מתעתד להצטרף למסע, זוהי הזדמנות פז בשבילו לבוא ולזכות להיות שותף בפעילות התורה ובזכויות הכבירות של 'יודעי תורתך'.

ומה עם ריבית?

אולי השאלה לא ממש במקומה, אך היא התעוררה במוחי, ושמעתו גם רבים שדנים בכך, האם אין במבצע זה בעיה של איסור ריבית?

ר' עזריאל משיב לנו בחיוך: 'לאור שאלת רבים, עליתי לבית הדין של הרה"ג אברהם צבי הכהן שליט"א עם כל פרטי המבצע, ושאלתי אותו את השאלה הנ"ל. לאחר עיון בפרטי המבצע הוא פסק שאין בכך כל בעיה של ריבית, ואף כתב מכתב מפורט ומנומק בו הוא מסביר מדוע אין בכך כל חשש. המכתב המלא מתפרסם השבוע בין דפי גיליון זה.'

כל אחד מרגיש

נו, אנו מבקשים לשאול לסיום, האם ישנה היענות מצד הציבור, או שיש צורך לערוך מסע שכנוע עמוק?

ר' עזריאל משיב בסיפוק: 'ברוך ה' ניכר שהציבור נרתם בהמוניו, ובפרט שהציבור מבין כי ישנם 5 מעלות יתירות בהצטרפות למסע דווקא דרך 'יודעי תורתך' כפי שכבר פורסם מספר פעמים. הנה אמש ניגש אלי אברך אשר הגדיל לעשות ואמר כי הוא מבקש לתת ה"ק של 180 ש"ח בדווקא, ולא 120, משום שהוא מבין את החשיבות העצומה והזכות העצומה בעולם הזה ובעולם הבא שבשותפות עם המפעל.'

רק בזכות הוראות הקבע של הציבור נוכל להחזיק הלאה את מעצמת התורה בקהילתנו, בזכות הוראות הקבע הללו הללו נוכל להמשיך הלאה בפעולות הברוכות מידי יום ביומו, ואף ביותר, להוסיף ולהמשיך בתוכניות נוספות כדי שכל אחד מאנ"ש יצור קשר אמיתי עם התורה הקדושה.

אז לשאלתך, אכן כן, ניכר בחוש שאין צורך לשכנע את הציבור. כל אחד מבין ומחובר, כל אחד מרגיש, וכן, כל אחד שותף.'

ר' עזריאל פונה לעיסוקיו הברוכים במפעל 'יודעי תורתך', וכשאנו מסיימים את השיחה המרגשת הזו, ממש לא מפליא אותנו לגלות לחלוות קלה שמבצבצת בזווית עינינו. שאלה אחת מהדהדת במוחנו שוב ושוב: 'כמה שווה לשלם בשביל לחולל שינוי רוחני עצום בבית של יהודי אחד?'

כך הכל התחיל

כיום אין מודאי צע חסיד שאינו מכיר מקרוב את 'יודעי תורתך'. חסיד מודאיץ ויודעי תורתך - חד הם, הם נפגשים מידי יום ביומו, בכל שבוע בשבתו, אך בכלל, בעצם, מהיכן החלה הידידות הזו?

ר' עזריאל משיב בסיפוק: 'היה זה בראש חודש אדר א' בשנה שעברה - שנת תשפ"ד. רבינו שליט"א קרא לי לקר"פ והביע את משאלתו הטהורה להגדיל להפריח ולהאדיר את קול התורה בקהילתנו הקדושה. רבינו ביקש לפרסם את תוכנית 'עמוד הקהילה' במסגרתה יתקיימו גם חזרות מקיפות ומבהנים מסכמים, ובנוסף לכך גם לצאת בתוכניות לימוד ושינון מקיפות שיביאו את ציבור האברכים לידי ידיעת התורה. יצאנו לדרך חזורים בברכתו של רבינו שליט"א, ואילו את התוצאות הברוכות - כל אחד יכול לראות במו עיניו.'

גיליתי עולם חדש

בא נדבר רגע על המשפט שהזכרת, ואני מצטט אותך: "כל אחד יכול לראות במו עיניו את התוצאות הברוכות", למה בדיוק אתה מתכוון?

ר' עזריאל שותק לרגע, ואחר בוחר בהתרגשות באנקדוטה שתסביר הכל: 'בשבוע האחרון ניגש אלי אברך מאנ"ש כבן 50 ואמר לי את המשפט המרטיט הבא: 'ר' עזריאל, 'יודעי תורתך' גילו לי את החיים מחדש. אין לך מושג איזה שינוי עצום מתחולל בי בשנה האחרונה בזכות 'יודעי תורתך'; בזכות המפעל הקדוש הזה איני מפספס יום בקביעת העיתים, והנה במבט לאחור הפכתי לאדם אחד, הבית שלי השתנה, הילדים שלי השתנו, אני חיו" אמר לי בקול נשנק מהתרגשות.'

ר' עזריאל מוסיף ומספר: 'משפטים דומים לזה שמעתי בשנה האחרונה לא אחת ולא חמש, והם מרגשים בכל פעם מחדש. ניתן לראות בחוש את התנופה המבורכת שמתחוללת כאן בשנה האחרונה. כל השיג והשיג בקהילתנו הקדושה הפך לתורני בהרבה. לא נדיר למצוא אברכים מנצלים רגעים פנויים כדי לחזור על תלמודם בתוכניות הכתרים. אחרים משננים דפים שוב ושוב. רעיהם נוסעים משך 40 דקות כדי להשתתף בקביעת העיתים בשיטבל. אחוזי ההשתתפות בסדרי קביעת העיתים עלו בעשרות אחוזים. אברכים בני 50 יושבים וממלאים מכתבים. היום זה נראה דבר מובן מאילין, אך אם נתבונן בסך הכל שנה לאחור, חלק מהדברים הללו היו נראים כחלום רחוק, מתוק כגודל ריתוקו.'

רואים אנו בחוש את מה שרבינו שליט"א חזר ואומר השכם והערב שוב ושוב: 'איני מבקש ממכם אלא רק לטעום, וכשתטעמו - סמוך ובטוח אני כי כבר לא תוכלו לעזוב.'

מחסן זכויות של מליארדים

ר' עזריאל מוריד את הטון ושואל בעיניים בורקות: 'כמה כסף הייתם מוכנים לשלם בשביל לחולל שינוי רוחני עצום בבית של יהודי אחד? כמה כסף שווה

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א שואב קורת רוח מעיון במכתבים בסיוור במכתבן של יודעי תורתך תשרי תשפ"ה

חלק ממשו בעשרות אלפי דפי גמרא ושולחן ערוך שנלמדים בזכותך? וגם, כמה עולה אברך שמתמנה למורה הוראה בזכות התמיכה שלך?

אלו דברים שלא ניתן לכמת בכלל בסכומים כלשהם. ועכשיו מציעים אותם בשקלים בודדים שממילא ניתנים. מחסן זכויות של מליארדים במחיר של שקלים. לא בכל יום מזדמנת עסקת פז ובה מציעים לנו לקנות זכויות עצומות של ידיעת התורה ואחזקת תורה בכמה שקלים.

אני יכול להתחייב כי כל אחד שמצטרף יהיה לו חלק של ממש בזכות העצומה של כל זה. עם סכום קטן וצנוע אתה תוכה להאדיר תורה בזכויות אין ספור, ולהעמיד לבבות של מאות מאנ"ש לחיבור פנימי של אהבה לתורה הקדושה ולנותנה.

חצי מיליון שקל

בהחלט דברים נרגשים, אני מבין ש'יודעי תורתך' מביאים אנשים לחיי נצח, אבל נשמה אם תוכל לפרט מהן העלויות של 'יודעי תורתך', ומדוע הארגון זקוק להוראות קבע?

ר' עזריאל לא מהסס ומתחיל לפרט: ארגון 'יודעי תורתך' נותן מעטפת שלימה של תורה לכל אחד ואחד מאנ"ש, כאשר הכל נעשה ברמה הגבוהה ביותר כיאה ללומדי תורה המחזיקים את העולם, והדברים כוללים אינספור פרטים גדולים וקטנים. אם ניקח לדוגמה רק את השנה החולפת הרי שהיו לנו את השקת 'יודעי תורתך' בתחילתו, ומעמד סיום מפואר ויוקרתי לעמוד הקהילה, כינוסי נשים בהרבי הארץ, יום עיון וגיבוש, סיומי מסכתות בשיטבלך השונים, כינוסים לנציגים, הגרלות ללומדים ולממלאי המבחנים, פרסום ותעמולה הכוללים פרוספקטים עדכניים, מודעות, ועלוני בשבילי דשא. מלגות מכובדות במסלול 'זוד הוראה', רבנים מלווים, בודקי מבחנים, מכיני מבחנים, מלגות לנבחנים במסלולי כתר תורה הלכה וש"ס שבמסגרתם

שהשמה במעונם

החתן אריה לייבוש לרנר ה"ו בני ברק
לנישואין

הרה"ח דוד זליג קרימלובסקי שליט"א
ברכפלד
מראשי חבורות הבהורים וחברים מקשיבים

להולדת הבן
הרה"ח דוד אברהם בראפמאן שליט"א
ירושלים
בהכנס בנו אריה נ"י לעולתו"מ

הרה"ח טוביה לרנר שליט"א בני ברק
מג"ש דף יומי בביהמ"ד הגדול
לנישואי הבן

הרה"ח דוד אברהם בראפמאן שליט"א - ים
הרה"ח אליעזר חרז שליט"א בני ברק
לנישואי הבנות

הרה"ח יחיאל קרימלובסקי שליט"א
ירושלים
להולדת הנכד

הגה"ח אריה רוטשטיין שליט"א בני ברק
לנישואי הנכד

הרה"ח חיים אשר קרימלובסקי שליט"א
להולדת הבן

נא להתפלל ולהעביר רחמים עבור
אלטר שמואל אליהו אהרן בן הנידא עופרה
חיים יוסף בן סימה
יעל בת צביה
רבקה בת צפורה בריינדיל
לרפואה שלמה בתוך שאר חולי עמו ישראל

02-649-3362
למחלקת נישואים במועד יום במסכת פסחים סמוך
הרה"ח אריאל רובינברג שליט"א

36

1 שיגור ימי גפ"ת	2 שיגור יומי הקוצר	3 שיגור סימס שבועי
4 שמיעת הערות	5 הקלטת הערות	9 שיגורים על מסכת סוכה

אברהם צבי הכהן
נאביד "הוראה כהלכה"
רב "קהל הסידורים" שיכון ה'
דומ"צ ור"ם בעה"ק בני ברק
בס"ד יום שנכפל בו כי טוב לסדר 'הקבצו ושמעו בני יעקב' תשפ"ח

במענה לשאלת מע"כ אודות ציבור חסידים שנוסעים לקברי צדיקים בפולין, ויש מי שמארגן את כל הנצרך לנסיעה במחיר של 1,200 ₪, ובחסדיות זו יש ארגון לחיזוק לימוד התורה, שמבקש לחתום על הוראת קבע של 15 תשלומים של 120 ₪ לטובת הארגון - "מנחת מתינה לרבנותינו הקדושים", ומבטיח "נסיעה חינם", לכל החותמים על הוראת קבע, והארגון משלם במזומן למארגן, ומרויח את ההפרש, אם יש בזה חשש ריבית, כיון שהתורמים משלמים סכום גבוה יותר מאותם שמומנים אצל המארגן ומשלמים במזומן.

לענ"ד אין בזה חשש ריבית מכמה טעמים:

- א. התורמים אינם קונים את זכות הנסיעה בתשלומים, אלא תורמים לארגון, ומקבלים את הנסיעה בתור טובת הנאה.
- ב. לנסיעה אין מחיר ידוע, וכיון שהארגון עצמו אינו נותן גם אפשרות לשלם מחיר זול יותר במזומן, הרי זו "טרשא" המותרת. ואף שהמארגן מציע מחיר זול יותר, מכל מקום הארגון אינו נחשב מחמת זה למפרט. וגם אין זה נחשב לחפץ שמחירו ידוע, שידוע כמפרש, כי אין זה מחיר השוק, אלא החלטה של המוכר למכור במחיר זה.
- ג. אפילו אם נאמר שנחשב למכירה בתשלומים ולמפרש, אין זו אלא ריבית דרבנן דרך מכר, שהותרה במעות צדקה ולצורך מצוה.

וע"ז באעה"ח

**שפע ברכות
לנוה אפריון**

שירי ידידות בקול צהלה ורינה, נישא בחווה מתוך לב מלא רגשי תודה, ביום שמחת מורי וחמי, איש המעלה, מעוטר ביראה ומלא חכמה, צנא מלא ספרא, ראש וראשון לכל דבר שבקדושה

**טוביה יהודה לרנר
שליט"א**

מג"ש דף יומי בבית המדרש הגדול לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בנו הבה"ח אריה לייבוש נ"י בשעט"מ מבחירי ישיבתנו הקד' 'נחלת אברהם' עב"ג בשעט"מ יהי רצון שהיוונו יעלה יפה על מכותי התורה ושורשי המסורה, ויזכו להעמיד דור ישרים הולך בדרכי אבות, עם שפע ברכות והשפעות טובות

המברך:
בן ציון רזאן

ברכות מאלופות קמי האי גברא
הרה"ח ג'ר

דוד אברהם בראפמאן שליט"א
לרגל השמחות כביתו
בהכנס בנו אריה נ"י לעול תורה ומצוות
ובנישואי בתו הכלה תח' למול"ט
המברכים: ידידיו רמת אשכול

ישיבה קטנה 'נחלת דן'
בנישואות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

הודעה חשובה
אסיפת ההורים להורי התלמידים שיחיו
תתקיים במוצ"ש לסדר 'האספו והגידה לכם'
בין השעות 21:00-23:00 בבנין הישיבה רח' חבקוק 21

הודעה חשובה

המקומות למסע הקודש לקברי רבוה"ק זי"ע בפולין
בראשות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
בתאריכים כח - כט טבת אזולים - הזריז נשכר
ההרשמה עד יום שלישי י"ד טבת

מלא הטנא ברכות ואיחולים

ברוך שיר ושבח, וברגשי שמחה וחיוך, נביע מוטב הברכות למעלת ידידנו הדגול והנכבד, נודע בשערים ושמו מפארים, מעוז ומגדול לתורה ולנבילות חסדים, וישב לילות כימים והוגה בתורה וחסידות, ודיו רל בו בהרמת קרן התורה והחסידות בהצה"ק

ה"ח הרה"ח דוד זליג קרימלובסקי שליט"א
מראשי חבורות הבהורים
וחבורת חברים מקשיבים

לרגל השמחה השרויה במעונו בחולדת בנו למול"ט
הא רעוא קרם אבדון דבשמיא שתוכו לגדלו לתורה ולחופה ולמעש"ט, ולרוח רב תענוג ונחת דקדושה מכל יצ"ח להפארת כרם בית ישראל מתוך חן נחת והרחבה בריות ענא ונחרא מעליא אך טוב וחסד וסיעתא דשמיא ירדפכם כל הימים עוד רבות בשנים בטוב ובנעימים מתוך כל הטוב מברכים מכל הלב

ארגון צעירי מודז'ין | חבורות הבהורים | חברת חברים מקשיבים
גם אני אענה כנגד המברכים: **זליאל יצחק ארן**

תודותינו וברכותינו נתונות לאלו שגדבו הוצאת הגליון

<p>לע"נ הר"ר יהודה ב"ר מאיר אליעזר ז"ל רוטנברג נלב"ע י"ג טבת תשפ"ד הונצח ע"י בנו הרה"ח אוריאל שליט"א</p>	<p>נתרם ע"י הרה"ח דוד זליג קרימלובסקי שליט"א לרגל השמחה השרויה במעונו בחולדת בנו למול"ט יה"ר שיזכה לגדלו תורה לחופה ולמעש"ט</p>	<p>נתרם ע"י הרה"ח טוביה לרנר שליט"א לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בנו אריה לייבוש הי"ו שמחת הנישואין תתקיים בעו"ה ביום רביעי ט"ו טבת באולמי דיימונד מודיעין עילית</p>
<p>לע"נ מרת מרים דבורה ב"ר יחיאל ע"ה קרינר נלב"ע שב"ק י"ד טבת תשע"ט הונצח ע"י בנה הרה"ח יעקב שליט"א</p>	<p>לע"נ הר"ר אליהו עקובא ב"ר דוד ז"ל טיילור נלב"ע כ"ח אדר"א תשפ"ד הונצח ע"י בנו הר"ר אברהם יעקב הי"ו</p>	